

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Teologická fakulta
Posudek vedoucího bakalářské práce

Příbuzenská náhradní rodinná péče v okrese Strakonice

Autorka práce: Iveta Panušová

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Irena Bublíková

Studijní obor: Sociální a charitativní práce, 4. ročník, kombinovaná forma studia

---

Formální stránka práce:

Posuzovaná práce rozsahem splňuje standardní požadavek, je rozdělená na teoretickou část, která je obsažena ve třech kapitolách. Praktická část je vypracovaná také do tří kapitol. Tematicky bakalářská práce odpovídá studijnímu zaměření.

Jazyková úroveň práce odpovídá hodnocení dostačující. Připomínku množství pravopisných chyb, které nasvědčují o malé pozornosti věnované pravopisu.

Konkrétně: psaní velkých písmen v názvu institucí, faktografické chyby: z okresu Strakonicka se vyskytují na str. 44, 46 a v názvu podkapitoly 3.4. Věta bez podmětu na straně 49 bod a), chyba v přičestí str. 48, skloňování podstatného jména Dunovský, opravuji 2. pád Dunovského, psaní interpunkce: uvozovky a tečka, tečka a mezera, tečky jsou napsány u popisu v tabulkách (str. 36, 39, 42, 44).

Stylizační chyby, které v kapitole 1.2.2 narušují slohový postup, nesou stopy zúžení autorových myšlenek. Vložená tabulka na straně 13 přináší výpisky, které znesnadňují kontext porozumění. Odkazovaná citace pod čarou se nevztahuje k tabulce. Není věrohodné, jestli Sobotková skutečně takto zužuje oběti a přínosy rodičovství.

Styl řazení odstavců, které nenavazují kompozičně i obsahově lze najít v podkapitolách 1.2.3, 1.2.4, 1.3.2, 1.3.4.

Rušivě působí v textu opakovaná spojení „dále a dle“. Také množství různých zkratk jako např. NRP, OSPOD, OS, PPP aj. Konkrétně na straně 39 citují: „Dále dle výše uvedených údajů byly 2 děti svěřeny do NRP na základě poručení (...).“ V uvedené větě ještě upozorňuji na nesprávnou stylistickou formulaci: na základě; poručení je forma náhradní rodinné péče.

K formální úpravě tabulek bych doporučila využít program Excel 97. Jinak je žádoucí využít písmo Ariel, zarovnání textu v tabulkách nahoru. Tabulky číslo 3 a 5 dokumentují informace, ale aby byly funkční, jim chybí přehlednější výklad a zdroj pod tabulkou.

Práce s odbornými zdroji: počet použité odborné literatury není adekvátní rozsahu a tématu práce, studentka zatím neprokazuje jejich potřebnou znalost pro odborné doplnění teoretické části.

Způsob citací a odkazový aparát nesplňuje normu ISO 690. Autorka v interpretacích zatím nerozlišuje citace a parafráze, nevyznačuje začátek a konec přesné citace, nepřesnosti jsou v průběžných poznámkách pod čarou v lokaci a ve zdrojovém dokumentu.

Obsahová stránka práce:

Cíl práce si autorka stanovila zjistit, kolik dětí bylo umístěno do příbuzenské náhradní rodinné péče v období 2005-2010 ve strakonickém okrese. Jako kritéria výzkumné části si zvolila: kdo se nejčastěji ujímá dítěte v nouzi a jaké jsou důvody odebrání dítěte vlastním rodičům. V **Úvodu** uvádí důvody řazení tří kapitol tří tematických celků, první vymezuje základní vývojové etapy a úskalí dospělosti, ve druhé náhradní rodinnou péči a zákonné normy, třetí úsek směřuje na možnosti a řešení rodiny.

Pro vypracování teoretické části je potřebný jistý mezioborový přesah. Pro vymezení teoretických rodinných vzorců autorka využila pojmy z oblasti aplikované psychologie rodiny: ze systémových přístupů rodinného života, funkční rodiny a z dysfunkční rodiny. K terminologickému porozumění tématu autorka potřebovala delší čas. Chybu jsem našla v **podkapitole 1.1** na straně 7 ve druhém odstavci: autorkou definice rodiny není Sobotková, převzala ji od Kramera.

Nedostatky jsou v **podkapitole 1.2.1**, kompilace jsou obsahově nepřehledné a citovaný odkaz je nepřesný. Opravují: z hlediska rodinného fungování je podstatné rozlišit, co jsou to vnější hranice a vnitřní hranice (subsystémy).

Rodinný systém jsou také jednotlivci a interakce mezi nimi. Dynamika a zároveň soudržnost mezi nimi. Pokud by autorka trpělivě četla dál, nabyté poznatky mohla využít v následujících kapitolách: role a fungování v jednotlivých subsystémech. V tabulce č.1 se sice soustředila na hranice subsystémů, ale nedokončila další charakteristiky. V uspořádání stejné tabulky nerozumím, co v ní znamená odstavec důležitost a hodnoty (+) nebo (-). Z časových důvodů volila další kroky z jiného zdroje. K posuzování funkčnosti, primární socializaci nebo dysfunkčnosti rodiny využila zkušenosti známých autorů, a to v obecné rovině. Konceptně nesrozumitelně může proto překvapit, proč najednou řadí **podkapitolu 1.3. Prarodičovství**. Proč uvedla prarodiče jako ty, kteří řeší krizovou situaci svých dospělých dětí?

K problematice rodičovství věnuje v podkapitole 1.2 a 1.2.1 několik obecných frází. V tomto směru k podkapitolám mohla přidat vědomosti, které jsou obsaženy v Zákoně o rodině.

Kapitola 2 Náhradní rodinná péče, opravují formulaci úvodní věty: „Náhradní rodinná péče je forma péče o děti, kdy je dítě vychováváno v prostředí, které se nejvíce podobá životu v přirozené rodině.“ Tou je u nás(...).Náhradními rodiči, jak v kontextu s úvodní větou dál autorka chybně uvádí, nejsou pěstouni ani poručník. V podkapitole **2.1 Formy náhradní rodinné péče** opravují formulaci textu v závorce.. v praxi se hovoří o adopci, v praxi se využívá pojmu adopce...Pojmy vztahující se k formám náhradní rodinné péče a k omezení rodičovské zodpovědnosti, rodičovským právům a povinnostem v uvedené podkapitole, má autorka jen zevrubně nastudované. Nevyužila primární literatury tj. Zákona o rodině. Proto je potřebné ji prostudovat a pak teprve doplnit literaturou uvedenou v seznamu. Kdo odvozuje a kde je vymezená pěstounská péče jako klasická a příbuzenská, individuální a skupinová?

Kapitola 3.2 Právní vymezení...bohužel název kapitoly nesouvisí s jejím obsahem, právní vymezení by obsahově mohlo být součástí 2. kapitoly. Obsahově je kapitola 3.2 velmi zjednodušená a chybná, opatření na ochranu dětí jsou v Zákoně č.359/1999 Sb., na zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče je stanovený jasný mezioborový postup. Sociální pracovníce z OSPODu, opravují, NEROZHODUJE na základě zákonů, metodik...
Kapitola 3.2.1 obsahově přísluší také do druhé kapitoly v souvislosti s uvedeným zákonem.

Výzkumná část:

Výzkumná část vycházela z výpisů ze spisové dokumentace z oddělení sociálně-právní ochrany dětí. Autorka je analyzovala a srovnávala údaje ve třech městech strakonického okresu v období 2005-2010.

Cílem šetření bylo zjistit počet dětí, které jsou umístěny do příbuzenské pěstounské péče v okrese Strakonice. Hlavní cíl rozšířila vedlejšími cíli. Nezdůvodnila, proč zvolila další posuzované kategorie:

- počet dětí svěřených do NRP a podle jakého paragrafu
- komu byly tyto děti svěřeny
- důvody odebrání vlastním rodičům
- věk dětí při převzetí do péče
- věk vlastních rodičů
- věk osvojitelů

- rodinný stav vlastních matek

Pozorované údaje zaznamenala do záznamového archu, který nepřiložila k práci.

Rozpor shledávám v **2 kapitole Metodika**, kde stále nerozumím výrokům:

Ad1) Proč autorka vyčleňuje §45 Zákona o rodině ?

K odstavci Jelikož OSPOD nerozlišuje NRP příbuzenskou a cizí, musím zhodnotit všechny děti umístěny do NRP a zjistit, **komu byly děti umístěny.**

Proč není záznamový arch součástí přílohy?

Ad Tabulka č. 7 a jinde, formou náhradní rodinné péče je pěstounská péče. kdy je dítě svěřeno do péče cizí osoby, do péče příbuzným, pak je mu přidělený poručník, ale nerozumím, u koho dítě bydlí v případě § 45 Zákona o rodině ?

Ad Tabulka č.10, 14, 18 – nelze sčítat veličinu počet dětí a podmíní-li se důvody odebrání, co je pak výsledným součtem ?

Ad Tabulka č. 24 Co z uvedených kritérií autorka zjistila ?

Cíl práce má podložený teoretickými východisky, které konkrétně uvádí v Diskuzi.

Podkapitoly 3.1.-3.3 obsahují přehledně vypracovanou analýzu a srovnání dat tří regionů, Skutečný celkový počet dětí umístěných do příbuzenské pěstounské péče v Závěru práce není, je ale součástí Diskuze.

Závěr: vzhledem ke zjištěným nedostatkům v teoretické i empirické části **doporučuji bakalářskou práci k přepracování .**

Praktická doporučení:

věnovat pozornost pravopisu českého jazyka,
přečíst publikaci Psychologie rodiny, prostudovat související pojmy,
prostudovat Zákon o rodině s vysvětlujícím komentářem (např. Linde Praha 2005), seznámit se s klíčovým § 45 a jeho odstavci citovaného zákona, s pojmy souvisejícími s formami náhradní rodinné péče,
přepracovat 2. a 3. kapitolu teoretické části, vhodně doplnit chybějící proces evidence a zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče krajského úřadu nebo ministerstva.

V Českých Budějovicích dne 13. 5. 2011

Mgr. Irena Bublíková